

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของ
มหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีหนังสือ ศธ ๐๕๐๙.๖ (๘)/๓๓๑๕ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า เดิมมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีฐานะเป็นกรมตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ อธิการบดีมหาวิทยาลัยหรือสถาบันจึงเป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแก่มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ อธิการบดีจึงเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้ตามข้อ ๘ ของระเบียบดังกล่าว

ต่อมาพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีผลใช้บังคับ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีเจตนารมณ์ที่จะให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับการศึกษามาอยู่รวมกันภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพไม่มีอุปสรรคทำให้การแบ่งส่วนราชการ การจัดการบริหาร และวิธีปฏิบัติแตกต่างไปจากการปฏิบัติราชการในกระทรวงอื่นๆ ในระบบปัจจุบัน กล่าวคือ การจัดระเบียบบริหารราชการไม่ได้แบ่งเป็นราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น แต่แบ่งเป็นราชการในส่วนกลาง ราชการเขตพื้นที่การศึกษา และราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นราชการในส่วนกลางมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มีเลขาธิการเป็นหัวหน้าหน่วยงานขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษามีอำนาจหน้าที่เทียบเท่ากับปลัดกระทรวงอื่นๆ โดยอำนาจหน้าที่เดิมของปลัดทบวงมหาวิทยาลัยได้โอนมาเป็นของเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ส่วนมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีฐานะเป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล การปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมายของสถานศึกษานั้นๆ และยังคงมีอำนาจในการบริหารกิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ

ลูกจ้างและเงินงบประมาณรวมทั้งบังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างได้เช่นเดิมตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และตามกฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยและสถาบันนั้น ตลอดทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป แต่มิได้มีการกำหนดให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันมีฐานะเป็นกรม ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ได้นิยามความหมายของหน่วยงานของรัฐว่าหากเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นนอกจากกระทรวง ทบวง กรม แล้ว ส่วนราชการนั้นต้องมีฐานะเป็นกรมด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีความเห็นว่ แม้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ จะไม่ได้กำหนดฐานะของมหาวิทยาลัยและสถาบันให้เป็นกรม แต่พระราชบัญญัตินี้ยังคงให้อำนาจมหาวิทยาลัยและสถาบันในการบริหารกิจการต่างๆ ได้เช่นเดิม ตามมาตรา ๘๒ ที่กำหนดว่า “ให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นสถานศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สังกัดกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้นโดยเฉพาะ และมีฐานะเป็นกรมตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยให้สถานศึกษาดังกล่าวยังคงมีอำนาจในการบริหารบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณตลอดจนบังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสถานศึกษานั้นๆ ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายจัดตั้งสถานศึกษานั้นตลอดทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป” และกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่มีเจตนารมณ์เพื่อให้มีการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นแต่หน่วยงานของรัฐ จึงถือว่าการจัดให้มีการชดเชยดังกล่าวเป็นการบริหารจัดการทรัพย์สินของหน่วยงานด้วย ดังนั้นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันจึงควรเป็นหน่วยงานของรัฐตามความหมายของกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อไป

จึงขอหารือว่าเมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้ว มหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเดิมยังคงเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่หรือไม่

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๐๙.๖ (๘)/๑๓๙๗๕ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๗ ขอหารือเพิ่มเติมในประเด็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยสรุปความได้ว่าพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ ได้กำหนดให้สถาบันราชภัฏจำนวน ๔๑ แห่งที่อยู่ภายใต้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๓๘ เปลี่ยนไปเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แต่มิได้กำหนดให้มีฐานะเป็นกรมเช่นเดียวกับการณ์ของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยจึงขอหารือว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง ๔๑ แห่ง เป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) แล้ว เห็นว่า ประเด็นที่ต้องพิจารณามีเพียงว่า ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามข้อ ๘^๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

แต่เดิมนั้น สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีฐานะเป็นกรมตามมาตรา ๓๒^๒ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งต่อมาได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีการยุบเลิกทบวงมหาวิทยาลัยและส่งผลให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันดังกล่าวสิ้นสภาพความเป็นกรมในทบวงมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม มาตรา ๕๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดรองรับให้ส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยยังคงเป็นส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยต่อไปจนกว่าจะมีการจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

^๑ ข้อ ๘ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่งโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดใช้

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนไม่เกินห้าคน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่เห็นสมควร

กระทรวงการคลังอาจประกาศกำหนดว่าในกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่จำนวนเท่าใด จะให้ผู้แทนของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของการพิจารณาของคณะกรรมการไว้ด้วย

^๒ มาตรา ๓๒ ทบวงมหาวิทยาลัยมีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดทบวง
- (๓) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (๔) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๕๒ ให้ทบวงมหาวิทยาลัยและส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ ยังคงเป็นทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวงและส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยต่อไป และให้มีรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และข้าราชการในทบวงมหาวิทยาลัยและในส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีการจัดโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการใหม่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมาตรา ๑๖^๔ บัญญัติให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรือการกำกับดูแลของ คณะกรรมการการอุดมศึกษา และมาตรา ๘๒^๕ บัญญัติให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นสถานศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้นโดยเฉพาะมี ฐานะเป็นกรมตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มีผลใช้บังคับ มีฐานะเป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติ บุคคลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยให้สถานศึกษาดังกล่าวยังคงมีอำนาจใน การบริหารบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ตลอดจนบังคับ บัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสถานศึกษานั้นๆ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ^๖ และตามกฎหมายจัดตั้งสถานศึกษานั้น ตลอดจนกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป แต่มาตรา ๘๒ ดังกล่าวมิได้กำหนดให้มีฐานะเป็นกรมแต่อย่างใด

ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้มีบทบัญญัติให้มหาวิทยาลัย หรือสถาบันเป็นนิติบุคคล ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากฎหมายประสงค์จะให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันมีสภาพ บุคคลเพื่อสามารถบริหารบรรดากิจการและทรัพย์สินของตนเองได้ โดยมีอธิการบดีในฐานะที่เป็น ผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยเป็นผู้มีอำนาจบริหารบรรดากิจการ

“ มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษา แห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดย คำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการ จัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์ และประกาศ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงาน

นอกจากหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่ให้ความเห็นหรือให้ คำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย กำหนดหรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ตลอดทั้งให้มีอำนาจเสนอแนะและให้ ความเห็นในการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่สถานศึกษาระดับปริญญา ทั้งที่เป็นสถานศึกษาในสังกัดและ สถานศึกษาในกำกับแก่คณะรัฐมนตรี

ฯลฯ

ฯลฯ

“ มาตรา ๘๒ ให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นสถานศึกษาในสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย และให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยการ จัดตั้งสถานศึกษานั้นโดยเฉพาะ และมีฐานะเป็นกรมตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินอยู่ใน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษาโดยให้สถานศึกษาดังกล่าวยังคงมีอำนาจในการบริหารบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ตลอดจนบังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสถานศึกษานั้นๆ ตาม พระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายจัดตั้งสถานศึกษานั้น ตลอดจนกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

ฯลฯ

ฯลฯ

ทรัพย์สิน และบุคลากรของมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการที่บัญญัติให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยยังคงมีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีอำนาจในการบริหารบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หัก ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณได้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีความต่อเนื่องในการดำเนินงานตลอดจนบริหารบรรดากิจการ ทรัพย์สิน และบุคลากรต่อไปได้ด้วยตนเอง แม้ว่ามาตรา ๘๒ จะมีได้ระบุอย่างชัดเจนให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยแต่เดิมยังคงมีฐานะเป็นกรมต่อไป แต่ก็บัญญัติให้สถานศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยยังคงมีอำนาจบริหารบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หัก ข้าราชการ ลูกจ้าง เพื่อให้สถานศึกษานั้นยังมีฐานะและอำนาจหน้าที่เหมือนเดิมทุกประการเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการแก้ไขกฎหมายให้มหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการ ดังนั้น ในขณะนั้นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยจึงยังคงเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งมีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนกลางและอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

สำหรับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ มุ่งจะคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้ต้องรับผิดในกรณีที่เจ้าหน้าที่มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น โดยตามข้อ ๘^๖ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งจะเป็นกระทรวง ทบวง กรม ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ซึ่งการเรียกค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดนั้น ถือได้ว่าเป็นการบริหารจัดการทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐด้วย ดังนั้น การที่อธิการบดีเป็นผู้บัญชาสูงสุดในมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม และยังคงมีอำนาจในการบริหารจัดการทรัพย์สิน หัก ข้าราชการ ลูกจ้าง อยู่ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการฯ จึงถือได้ว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามข้อ ๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว หมายความว่ารวมถึงอธิการบดีด้วย ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงมีความเห็นว่า เมื่อพนักงานหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเดิมกระทำละเมิดก่อให้เกิดความเสียหายแก่มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน อธิการบดีจึงเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

สำหรับกรณีของมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้น ตามมาตรา ๔^๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้สถาบันราชภัฏที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันราช

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๗ มาตรา ๔ ให้สถาบันราชภัฏที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๓๘ มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏตามพระราชบัญญัตินี้

พ.ศ. ๒๕๓๘ มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรมตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการฯ แม้จะมีได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมีฐานะเป็นกรม แต่ก็แสดงให้เห็นได้ว่ากฎหมายมุ่งประสงค์จะให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมีสภาพบุคคลสามารถที่จะบริหารบรรดากิจการและมีทรัพย์สินของตนเองได้เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเดิม โดยมีอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏจึงอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ด้วยเหตุผลเดียวกับกรณีของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในทบวงมหาวิทยาลัยเดิม ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงมีความเห็นว่าเมื่อพนักงานหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยราชภัฏกระทำละเมิดก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏซึ่งเป็นผู้มีอำนาจบริหารบรรดากิจการ ทรัพย์สิน และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ย่อมเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามข้อ ๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ เหมือนกับอธิการบดีมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเดิม

พริทีย์ จาละ

(คุณพริทีย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้เรียกชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏตามชื่อของสถาบันราชภัฏเดิมตามบัญชีรายชื่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

“ มาตรา ๑๐ การแบ่งส่วนราชการในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- (๔) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนราชการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤศจิกายน ๒๕๔๗